

Complicitat perillosa

Amb la violència que la molla recobra la seva posició inicial, en desaparèixer la força que la comprimia, en caure la dictadura s'aixecà una joventut freturosa d'intervenir en les coses de la política i d'enterrar, com més fons fos possible, els fragments que en restaren del gran enderrocament.

Ací, un grup de joves es llançaren a la palestra. El seu primer mot fou anatematisar tots aquells procediments de lluita que usava la vella política. Fou el seu lema, lluitar; però lluitar amb noblesa; per damunt de totes les rancúnies personals.

D'alguns d'aquests joves, per llur esperit atrofiat, reaccionari per instint, hom podia ja desconfiar del compliment de la tasca que s'imposaren. Per ells, les inquietuds pel benestar humà es circumscriuen a Catalunya. I del problema de Catalunya en fan qüestió de llacets, sardanes i pomells, i, àdhuc certa classe de botonets. No obstant, altres joves hi ha, que els jutjo d'esperit obert a totes les tendències liberals; idees que, crec jo, s'agiten en llur magí a l'unison amb els batecs de la seva ànima; si bé em temo que s'intoxiquin amb el constant respirar en una atmòsfera infecte.

De l'incompliment d'aquella tasca a fer, ja en tenim una prova; ja les seves plomes col·laboren amb la ploma servil que, al servei del mateix postor, remou novament la lluita de personalismes d'antany; ja les seves febles veus es confonen amb les veus d'individus viciats en antigues lluites, individus posseïts de certa transparència que permet distingir, a través de les seves diatribes, els mòbils que els animen, per cert gens altruistes.

I tornen a manifestar-se els símptomes precursors d'aquella política de caciquisme; de coaccions i violències; d'arbitrarietats i atropells; d'aquella política que premiava les intrigues del desaprensiu i postergava el prudent que pretenia obrar amb rectitud; d'aquella política putrefacta, única responsable de l'entronament de la dictadura.

Quan aquesta campanya vergonyant emana de nuclis disolvents, resavis de la dictadura local litzats en l'anònim, hom pot permanèixer tranquil i indiferent, car són gemecs de moribund que s'extingiran al córrer del temps per manca de ressó. Però, quan en ella hi ha la complicitat de l'element jove, és un perill per a l'esdevenidor que cal tallar-lo d'arrel.

La tasca de la joventut, la nostra tasca, és de purificació: eliminació de tot paràsit i extinció de ferments. Infiltrar a l'obra comú la vitalitat, la puresa de la joventut, perquè baix aquests fonaments esdevingui una obra sana i sòlida, que no s'enderroqui al primer cop de sabre

JUDA

L'esperanto; finalitat i aventatges

La finalitat que perseguí el seu autor no foren ni honors ni lloers; treballar perquè un dia pogués desaparèixer la paraula estranger; perquè ens poguessim considerar d'una sola nació, d'una mateixa terra.

L'esperit d'aquest idioma no és fer desaparèixer els altres idiomes. És solament que amb el seu estudi hom no tingui necessitat d'aprendre el francès, l'anglès ni l'alemany per a entendre's i relacionar-se amb els seus consemblants d'arreu del món.

Dirà, el desconixedor d'aquest idioma, que podria lograr-se el mateix amb l'estudi d'un dels idiomes ja establerts, per exemple, el francès, l'anglès, l'espanyol, o altre. L'inventor, gran lingüista, en establir la Gramàtica de l'Esperanto ho féu a base de mots de tots els idiomes a fi d'assolir més facilitat per al seu estudi.

Tan prompte vegé la llum, es crearen centres d'ensenyament arreu del món. Es donaren cursos i s'hi donà fort increment; més, dissortadament, fou greument entorpit per aquella gran catàstrofe anomenada Guerra Europea.

Acabada aquesta, s'ha tornat al funcionament i reorganització dels centres abans existents; s'ha continuat l'ensenyament i s'han organitzat en aquest sentit festes i congressos internacionals, com també s'ha portat a cap l'organització de nous cercles.

Francesc Pi i Margall, en un dels seus articles parlant de l'Esperanto, diu: «No és una llengua universal, però sí una llengua internacional que poden adoptar tots els homes de tots els pobles per llurs negocis exteriors, sense que per això deixin d'usar i cultivar els seus idiomes nacionals i fins els regionals.»

Nosaltres, que tant voldríem veure abatudes les fronteres, recomanem amb tota l'ànima el seu estudi als homes d'intel·ligència i de cor i que estimin el progrés intel·lectual i moral dels pobles.

Enguany, gràcies a la Directiva de La Unió Liberal, s'han pogut organitzar uns cursos d'Esperanto en nostra ciutat amb èxit molt falaguer (un centenar d'alumnes), la majoria dels quals sostenen avui, a l'acabar el curs, correspondència amb molts esperantistes d'altres moltes nacions!

El curs que ve, al qual des d'ara hi queden convidats tots quants simpatitzin amb la nostra obra, tenim antecedents que constituirà un nou èxit, cosa que de tot cor desitgem, i farà que això augmenti el grup ja nombrós de la «Interligo kaj frateco» (Aliança i fraternitat), suara constituïda a Granollers

**Anunciar és vendre
i més si anuncieu a INQUIETUD**

Els programes polítics i els obrers

Es innegable que dintre les organitzacions obreres hi tenim un nombre respectable d'individus que senten certs escrúpols per acceptar un programa polític, encara que aquest doni lloc preferent a les qüestions socials i es declari partidari de concedir un màxim de llibertats perquè les dites organitzacions puguin desenrotllar-se i lluitar per les seves reivindicacions.

Bona part d'aquests escrúpols són justificats per la manera de procedir de molts caps polítics, que s'han presentat lluites de classe, quan deixant d'actuar—o actuant a la inversa, que encara és pitjor,—han contribuït a destruir les aspiracions de les masses obreres.

Això ha fet que molts obrers conscients es mostrin refractaris o indiferents a la política, cosa que ha causat i pot causar, si es persistís en aquesta actitud, un canvi polític al país que pot portar al predomini de la situació a certs elements contraris del tot a la nostra llibertat de pensament i d'acció.

Ço que cal fer, al nostre entendre, és que mentre les nostres organitzacions no puguin fer prevaldre els seus drets d'una manera definitiva, hem de contribuir a que la política del nostre país sigui representada per homes que puguin oferir-nos quelcom del que d'altres ens han negat o destruït.

Molts entenen que l'acceptar un programa polític vol dir lluitar per a obtenir-lo, i, si això es logra, restar plegats de mans com si ja tot fos fet.

No ha d'ésser així.

Suposem, per un moment, que no aspirem a res més que a l'esquerrisme més radical (el nom no interessa) i que és poc menys que impossible la seva obtenció. ¿Per què hem de renunciar a col·laborar amb elements que, si no van tan lluny, faran una part de camí amb nosaltres?

Sempre seria més factible reprendre la tasca alentats per una victòria, per petita que fos, servint nos d'estímul per fer honor a INQUIETUD, aquesta paraula que diu tantes coses i ens marca els nostres deures, tot servint de títol, tan encertat, al nostre periòdic.

Ja que lluitar és vida i vida és lluitar, la situació ens fora més favorable després d'haver fet un pas que ens proporcionaria més llibertats.

Recordem una frase d'En Rovira i Virgili, que va dir en un acte públic:

Quan hagueu de cobrar una factura i se us fassi difícil, no refuseu mai quantitats a compte, per petites que siguin.

GABRIEL SABATÉS